

Πρακτική άσκηση

Εμπειρία - Προοπτικές

του Η. Νομπιλάκη*

Τα επιδοτούμενα Εκπαιδευτικά Προγράμματα χρηματοδοτούν μεταξύ των άλλων και την Πρακτική Άσκηση σπουδαστών, εν όλω ή εν μέρει, δίνοντας τη δυνατότητα σε φορείς να δεχθούν μεγαλύτερο αριθμό σπουδαστών προκειμένου να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση, ενώ παράλληλα δημιουργούν και θέσεις εργασίας στο εξωτερικό.

Ειδικότερα το τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Α συμμετείχε στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης - ΕΠΕΑΕΚ II και δόθηκε έτσι η δυνατότητα σε σπουδαστές του Τμήματος να πραγματοποιήσουν την Πρακτική τους Άσκηση στην Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης του Σινά, σε οργανωμένα εργαστήρια συντήρησης, όπου είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με σπάνια και μοναδικά αντικείμενα της Μονής.

Με τη λήξη του παραπάνω προγράμματος και με χρηματοδότηση του ίδιου πάντα προγράμματος,

δημιουργήθηκε ένα βιβλίο - Λεύκωμα με θέμα την παρουσίαση επιλεγμένων αντικειμένων από αυτά που συντηρήθηκαν.

Τούτο μπορεί να θεωρηθεί ως πρόταση για την δημιουργία και άλλων ανάλογων βιβλίων με άλλους φορείς, όπως π.χ. με την Εθνική Πινακοθήκη ή την Διεύθυνση Συντήρησης του ΥΠ.ΠΟ.

Ιδιαιτερότητες πρακτικής άσκησης των Συντηρητών

Η πρακτική των σπουδαστών υλοποιείται σε φορείς που διαχειρίζονται έργα τέχνης και αρχαιολογικό υλικό, δηλαδή αντικείμενα που δεν μπορούν να μπου απόλυτα στα καλούπια της παραγωγικής διαδικασίας, αφού το κάθε αντικείμενο είναι μοναδικό και με προβλήματα ξεχωριστά.

Η μοναδικότητα των έργων, η ποικιλία των υλικών κατασκευής, συνδυαστικά με τις φθορές τους και τον ενδεικνύμενο τρόπο συντήρησης, επιβάλλουν στον μεν σπουδαστή να εφαρμόζει τους διεθνείς κανόνες συντήρησης, στους δε επόπτες τόσο του φορέα, όσο και του Τμήματος, να βρίσκονται συνεχώς δίπλα στον ασκούμενο για την επίλυση των προβλημάτων συντήρησης που θα προκύπτουν.

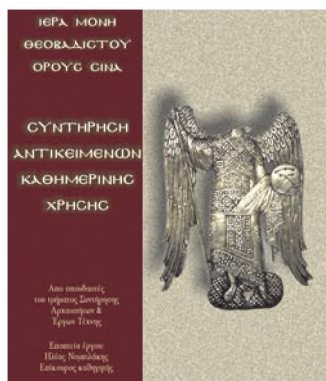

Υάλινες κανδηλόκουπες

*Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας

Θέσεις εργασίας

Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος έχει αξιοποιήσει θέσεις εργασίας σε διάφορους φορείς, όπως:

Βιβλίο - Λεύκωμα που εκδόθηκε στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης

- Διεύθυνση Συντήρησης του Υπουργείου Πολιτισμού
- Εφορείες Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων
- Εφορείες Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
- Εφορείες Νεωτέρων Μνημείων
- Αρχαιολογικά Μουσεία
- Πινακοθήκες
- Ακαδημία Αθηνών
- Βιβλιοθήκες
- Μουσεία Εθνολογικού & Λαογραφικού υλικού
- Πανεπιστημιακά Μουσεία, όπως τα Ανθρωπολογικό, Ζωολογικό, Παλαιοντολογικό, Εγκληματολογικό, του Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ερευνητικά Κέντρα, όπως ο Δημόκριτος, ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Ινστιτούτο Δομής & Laser, κ.λ.π.
- Γενικά Αρχεία του Κράτους
- Εργαστήρια συντήρησης των έργων τέχνης της Τράπεζας της Ελλάδος, του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας κ.λ.π.
- Εργαστήρια συντήρησης του φωτογραφικού και αρχειακού υλικού της Βουλής των Ελλήνων
- Πολεμικό Μουσείο

- Ιδιωτικά εργαστήρια συντήρησης
- Εργαστήρια συντήρησης μουσείων ή φορέων ή ερευνητικών κέντρων, στο εξωτερικό, μέσω του προγράμματος Leonardo της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρακτική άσκηση στους ανωτέρω φορείς γίνεται στα κάτωθι αντικείμενα

- Συντήρηση πέτρας - μάρμαρου
- Συντήρηση κεραμικών αντικειμένων
- Συντήρηση γυάλινων αντικειμένων
- Συντήρηση μεταλλικών αντικειμένων
- Συντήρηση οργανικών υλικών, φυτικής και ζωικής προέλευσης
- Συντήρηση ψηφιδωτών
- Συντήρηση φορητής εικόνας
- Συντήρηση ξύλου - ξυλόγλυπτου
- Συντήρηση βιβλίου - χαρτιού - φωτογραφίας - φιλμ
- Συντήρηση μουσαμά - πινάκων ζωγραφικής
- Συντήρηση τοιχογραφίας
- Συντήρηση υφάσματος

Πρακτική Άσκηση με χρηματοδότηση από το ΕΠΕΑΕΚ

Το Τμήμα ΣΑΕΤ συμμετείχε και στο ΕΠΕΑΕΚ Ι και στο ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, στο μέτρο της Πρακτικής Άσκησης με απορροφητικότητα σχεδόν 100%.

Η συνεργασία αφορούσε Φορείς με ιδιαίτερη εμπειρία όπως η Εθνική Πινακοθήκη και η Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης Σινά στο ΕΠΕΑΕΚ Ι και η Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας και το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας στο ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ.

Θετικό στοιχείο του προγράμματος ήταν και η δυνατότητα κάλυψης εξόδων μετακίνησης των εποπτιών εκπαιδευτικών.

Αρνητικό στοιχείο του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ ήταν η

υποχρέωση κάλυψης της μηνιαίας αμοιβής των ασκουμένων κατά 50% από τον Φορέα Υποδοχής στερώντας έτσι το οικονομικό κίνητρο συμμετοχής για τον Φορέα.

Η συνέχιση του προγράμματος και στο Δ' ΚΠΣ θεωρείται απαραίτητη, όπως απαραίτητη κρίνεται και η συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων Τμημάτων.

Από την εμπειρία των μελών της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος, προκύπτουν τα κάτωθι

- Η πρακτική άσκηση είναι σημαντικό τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και πρέπει να παραμείνει στο πρόγραμμα σπουδών.
- Απαιτείται περαιτέρω αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, όπως της κοινωνίας της πληροφορίας, που θα βοηθούν το έργο της εποπτείας, π.χ. σύνδεση των φορέων με το Τμήμα, μέσω διαδικτύου. Ειδικά η διασύνδεση των περιφερειακών φορέων και μουσείων θα εξυπηρετήσει όχι μόνο τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, αλλά και τους ίδιους τους φορείς στην επίλυση των προβλημάτων τους.
- Η ουσιαστική εποπτεία πρέπει να ενταθεί με την παρουσία των εποπτών του ΤΕΙ στους εργασιακούς χώρους. Για να καταστεί εφικτό αυτό θα πρέπει να υπάρξει ρύθμιση η οποία

να προβλέπει κονδύλια για μετακίνηση των εποπτών. Έχει διαπιστωθεί ότι η προσωπική επαφή δημιουργεί καλλίτερες σχέσεις που διευκολύνουν στην εύρεση νέων θέσεων εργασίας και βελτίωση των υφισταμένων.

- Είναι αναγκαία η αξιολόγηση των συνθηκών της πρακτικής άσκησης από τους ασκούμενους σπουδαστές, ώστε να εντοπίζονται οι αναγκαίες βελτιώσεις και προσαρμογές του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, για να υπάρχει άμεση σύνδεση σπουδών και παραγωγικής διαδικασίας.
- Ο σπουδαστής κατά την εξάμηνη πρακτική του άσκησης πρέπει να ασκείται σε αντικείμενα διάφορων υλικών ή σε αντικείμενα ενός υλικού διαφορετικής δομής (μάρμαρο, πωρόλιθος, ψαμμίτης), ώστε να αποκτά σφαιρική αντίληψη των προβλημάτων συντήρησης ή να εμβαθύνει στην αντιμετώπιση ενός αντικειμένου.
- Πρέπει να γίνεται διερεύνηση υλοποίησης πρακτικής άσκησης σε ερευνητικά κέντρα, διότι σ' αυτά υπάρχουν συσκευές υψηλής τεχνολογίας και εξειδίκευσης, που βοηθούν τον ασκούμενο στην απόκτηση ειδικών δεξιοτήτων.
- Είναι πολύ σημαντικές οι επισκέψεις σε ξένα εργαστήρια συντήρησης για την ανταλλαγή εμπειριών, είτε κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης, είτε κατά την διάρκεια των σπουδών.
- Πρέπει να υπάρχει στενή συνεργασία φορέων υποδοχής σπουδαστών και επιτροπής πρακτικής άσκησης του Τμήματος.
- Πρέπει να γίνει διευθέτηση από το ΥΠΕΠΘ για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης σε 2 διακεκομμένα τρίμηνα και όχι απαραίτητα συνεχόμενα, όπως στους ιδιωτικούς φορείς και στους αντίστοιχους του δημόσιου τομέα.

Μαρμαρίνη πλάκα από κρήνη του 1767

Το κείμενο είναι απόσπασμα από την Ομιλία του καθηγητή Η. Νομπιλάκη, Ιδρυματικού Υπευθύνου του προγράμματος Πρακτική Άσκηση /ΕΠΕΑΕΚ στα πλαίσια του Διεθνούς Συνεδρίου "Kavala Global 2007" στις 14 έως 16 Ιουνίου 2007